Szablony wyrażeń i Boost Spirit

Romuald Juchnowicz-Bierbasz

Warsaw C++ Users, 2015

Plan prezentacji

Szablony wyrażeń

Wprowadzenie

Implementacja

Właściwości i zastosowania

Boost spirit

Wprowadzenie

Struktura biblioteki

Teoria

Podstawy

Atrybuty parsera

Akcje semantyczne

Pozostałe funkcjonalności

Zalety

Źródła

Problem - Biblioteka do algebry liniowej

Przykładowa implementacja klasy vector:

```
#include <vector>

class vector {
  public:
    vector(size_t size) : _data(size) {}
    double& operator [](size_t i) {return _data[i];}
    const double & operator[](size_t i) const {return _data[i];}
    size_t size(void) const {return _data.size();}
  private:
    std::vector< double> _data;
};
```

Chcielibyśmy umożliwić zapis następujących wyrażeń:

```
1 vector v1(3);
2 v1[0] = 0; v1[1] = 1; v1[2] = 2;
3 vector v2(3);
4 v2[0] = 0; v2[1] = 1; v2[2] = 2;
5 vector v3 = v1 + v2 * 2;
```

Pierwsze podejście - przeciążenie operatorów +, *:

```
class vector {
   public:
      vector(size_t size) : _data(size) {}
      double& operator [](size_t i) {return _data[i];}
      double operator[](size_t i) const {return _data[i];}
      size_t size(void) const {return _data.size();}
     vector operator+(const vector& rhv);
      vector operator*(double rhv);
   private:
10
      std::vector < double > _data;
11
  1:
12
13 // jesli chcemy pozwolic na wyrazenia 2 * v to rowniez:
14 vector operator*(double rhv, const vector& lhv);
```

Ile razy zostanie wywołany konstruktor w wyrażeniu:

1 vector v3 = v1 + v2 * 2;

Ile razy zostanie wywołany konstruktor w wyrażeniu:

1 vector v3 = v1 + v2 * 2;

Przynajmniej 2 razy (przy założeniu RVO):

- \blacktriangleright tmp = v2 * 2
- \triangleright v3 = v1 + tmp

Ile razy zostanie wywołany konstruktor w wyrażeniu:

```
1 vector v3 = v1 + v2 * 2;
```

Przynajmniej 2 razy (przy założeniu RVO):

- \blacktriangleright tmp = v2 * 2
- \triangleright v3 = v1 + tmp

W przypadku bardziej złożonych wyrażeń odpowiednio więcej (5):

```
1 vector v = v1 + v2 * 2 + v3 * 3;
```

A wystarczyłoby jedno wywołanie:

```
vector v3(3);
for(size_t i = 0; i < v3.size(); ++i)
v3[i] = v1[i] + v2[i] * 2;</pre>
```

A wystarczyłoby jedno wywołanie:

```
vector v3(3);
for(size_t i = 0; i < v3.size(); ++i)
v3[i] = v1[i] + v2[i] * 2;</pre>
```

Chcielibyśmy, aby poniższe wyrażenie generowało kod równoważny powyższemu:

```
1 vector v3 = v1 + v2 * 2
```

Pierwsza implementacja

```
1 template <typename E1, typename E2>
  class vector addition {
  public:
       vector addition( const E1& u. const E2& v)
           : u(u), v(v)
6
7
           assert(u.size() == v.size());
8
9
       double operator[](size_t i) const {
10
           return _u[i] + _v[i];
11
12
       size_t size( void) const {return _u.size();}
   private:
14
       const E1& u:
15
      const E2& v:
16 };
18 template <typename E>
  class vector_scaled {
20
  public:
       vector scaled( const E& v. double scalar)
22
           : _v(v), _scalar(scalar) {}
23
       double operator[](size_t i) const {
24
           return v[i] * scalar:
25
26
       size_t size( void) const {return _v.size();}
   private:
28
       const E& v:
29
       double _scalar;
30 };
```

Dodajmy odpowiedni konstruktror do klasy vector:

Dodajmy jeszcze operatory, które jednocześnie będę pełniły rolę funkcji tworzących (Creator Functions - analogicznie do, np. std::make_pair):

```
template <typename E1, typename E2>
vector_addition <E1, E2> operator+(const E1& u, const E2& v)

{
    return vector_addition <E1, E2>(u, v);
}

template <typename E>
vector_scaled <E> operator*(const E& v, double scalar)
{
    return vector_scaled <E> (v, scalar);
}
```

Możemy teraz zapisać:

```
1 v1 + v2 * 2;
```

Dodajmy jeszcze operatory, które jednocześnie będę pełniły rolę funkcji tworzących (Creator Functions - analogicznie do, np. std::make_pair):

```
template <typename E1, typename E2>
vector_addition<E1, E2> operator+(const E1& u, const E2& v)

{
    return vector_addition<E1, E2>(u, v);
}

template <typename E>
vector_scaled<E> operator*(const E& v, double scalar)

return vector_scaled<E>(v, scalar);
}
```

Możemy teraz zapisać:

```
1 v1 + v2 * 2;
```

Jaki typ będzie miało to wyrażenie?

Do wykrywania typu użyjemy sztuczki zaprezentowanej przez Scotta Mayersa w "Effective Modern C++":

```
template<typename T>
class TD; // deklaracja bez definicji

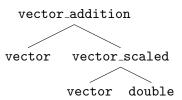
TD<decltype(v1 + v2 * 2)> eType;
```

Błąd kompilatora:

Drzewo składniowe

Nasz typ to:

```
1
vector_addition <
vector,
vector_scaled <
vector
>
>
>
```


Czy widać tu podobieństwo do znanego wzorca projektowego?

Diagram klas

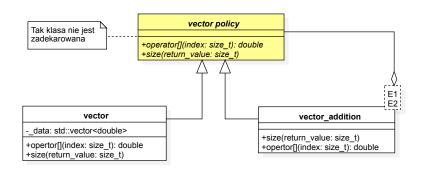

Diagram klas - wzorzec kompozyt

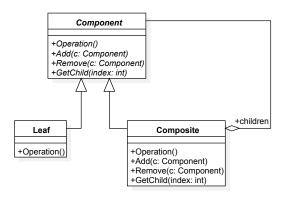
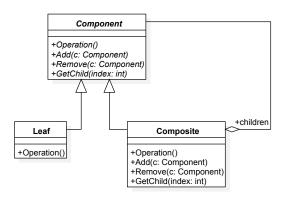

Diagram klas - wzorzec kompozyt

Dlaczego więc po prostu nie stosować wzorca kompozyt?

Pytanie

Are "inline virtual" member functions ever actually "inlined"?

— C++ Super-FAQ

Pytanie

Are "inline virtual" member functions ever actually "inlined"?

— C++ Super-FAQ

Odpowiedź

Occasionally...

When the object is referenced via a pointer or a reference, a call to a virtual function cannot be inlined, since the call must be resolved dynamically. Reason: the compiler can't know which actual code to call until run-time (i.e., dynamically), since the code may be from a derived class that was created after the caller was compiled.

Therefore the only time an inline virtual call can be inlined is when the compiler knows the "exact class" of the object which is the target of the virtual function call. This can happen only when the compiler has an actual object rather than a pointer or reference to an object. I.e., either with a local object, a global/static object, or a fully contained object inside a composite.

Szablony wyrażeń pozwalają kompilatorowi na optymalizację kodu poprzez "inline'owanie" metod klas składających się na wyrażenie. Możliwe jest więc aby polecenie:

```
1 vector v = v1 + v2 * 2;
```

Wygenerowało kod analogiczny do:

```
vector v3(3);
for(size_t i = 0; i < v3.size(); ++i)
v3[i] = v1[i] + v2[i] * 2;</pre>
```

Problem - przeciążanie operatorów

W naszym przykładzie przeciążyliśmy operatory +, *:

```
template <typename E1, typename E2>
vector_addition<E1, E2> operator+(const E1& u, const E2& v)
{
    return vector_addition<E1, E2>(u, v);
}

template <typename E>
vector_scaled<E> operator*(const E& v, double scalar)
{
    return vector_scaled<E>(v, scalar);
}
```

Czy taki kod może powodować problemy?

Przeciążyliśmy operatory dla dowolnych typów.

Przeciążyliśmy operatory dla dowolnych typów. Możemy sobie z tym poradzić dzięki:

- opakowaniu wszystkiego w przetrzeń nazw,
- zastosowaniu statycznego polimorfizmu Curiously recurring template pattern - CRTP

Curiously recurring template pattern

Przypomnijmy:

```
1
// CRTP
2
template < class T>
3 class Base
4 {
    // metody klasy Base moga miec dostep do metod/atrybutow klasy Derived
};
class Derived : public Base < Derived>
8 {
    // ...
10 };
```

Tworzymy szablonową klasę bazową:

Tworzymy szablonową klasę bazową:

```
template <typename E>
class expression {
  public:
     size_t size() const {return static_cast < E const&>(*this).size();}
     double operator[](size_t i) const {
        return static_cast < E const&>(*this)[i];
     }
     operator E&() {return static_cast < E&>(*this);
     operator const E&() const {return static_cast < const E&>(*this);}
};
```

Klasy vector_vector_addition oraz vector_scaled dziedziczą z expression:

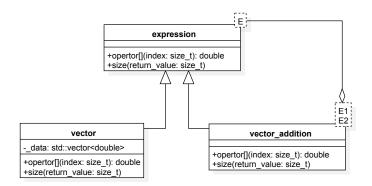
```
class vector : public expression < vector > {
  public:
    vector(size_t size) : _data(size) {}
    template < typename E > vector(expression < E > const& exp);
    double& operator[](size_t i) {return _data[i];}
    double operator[](size_t i) const {return _data[i];}
    size_t size(void) const {return _data.size();}
    private:
    std::vector < double > _data;
};
```

```
template <typename E1, typename E2>
   class vector addition : public expression < vector addition <E1. E2> > {
   public:
          vector_addition(const E1& u, const E2& v) : _u(u), _v(v) {
 5
                 assert(u.size() == v.size()):
 6
 7
           double operator[](size_t i) const {return _u[i] + _v[i];}
 8
          size t size(void) const {return u.size();}
 9
   private:
           const E1& _u;
          const E2& _v;
  1:
13
14 template <typename E>
   class vector_scaled : public expression < vector_scaled <E> > {
   public:
16
17
          vector_scaled(const E& v, double scalar) : _v(v), _scalar(scalar) {}
18
          double operator [](size t i) const {return v[i] * scalar:}
19
          size t size(void) const {return v.size();}
20
  private:
          const E& _v;
           double scalar:
23 };
```

Teraz można operatory zapisać jako:

Diagram klas

Uzyskany digram klas jeszcze bardziej przypomina wzorzec kompozyt:

Właściwości i zastosowania szablonów wyrażeń

Właściwości:

- pozwalają wygenerować szybki kod wynikowy przy pomocy intuicyjnej składni,
- wydłużają kompilację.

Właściwości i zastosowania szablonów wyrażeń

Właściwości:

- pozwalają wygenerować szybki kod wynikowy przy pomocy intuicyjnej składni,
- wydłużają kompilację.

Zastosowania:

- do tworzenia wbudowanych języków dziedzinowych (domain-specific embedded language - DSEL), np.:
 - nasza przykładowa biblioteka do algebry liniowej,
 - ▶ Blitz++ obliczenia naukowe,
 - Boost Spirit gramatyki EBNF,
- implementacja wartościowania leniwego (lazy evaluation),
- do łatwej generacji funktorów.

Przykładowe rozwiązanie pozwalające na generację funkcji jednoargumentowych:

```
struct variable {
       double operator() (double v) {return v:}
3
   };
   struct constant {
6
       double c;
      constant (double d) : c (d) {}
       double operator() (double) {return c:}
9
  };
10
   template < class L, class H, class OP>
   struct binary_expression {
13
       L 1_;
14
      H h_;
15
       binary_expression(L 1, H h) : 1_ (1), h_ (h) {}
16
       double operator () (double d) { return OP::apply (1_ (d), h_(d));}
  };
18
  struct add {
20
       static double apply(double 1, double h) {return 1 + h;}
21
   }:
  template < class E>
  struct expression {
25
       E expr :
26
   expression (E e) : expr_ (e) {}
       double operator() (double d) {return expr_(d);}
28 };
```

Dodajmy jeszcze operatory i definicje typów:

Możemy teraz napisać:

```
var x((variable())); // dlaczego nawiasy?
lit l(constant(5.0));
double result = (x + 1 + x)(2); // 9
```

Boost spirit

Wprowadzenie

Problem

Parsowanie listy liczb całkowitych:

 $"1,2,3,5,12,..." \longrightarrow \mathtt{std::vector} < \mathtt{int} >$

Jakie pomysły?

Boost spirit

Wprowadzenie

Problem

Parsowanie listy liczb całkowitych:

 $"1,2,3,5,12,..." \longrightarrow \mathtt{std::vector} < \mathtt{int} >$

Jakie pomysły?

- petla ze scanf lub std::istream::operator>>?
- ▶ boost::regex?
- readline i boost::split?

Problem

A co gdy wejście się trochę komplikuje?

 $"1+3,2*2,44-33,..." \longrightarrow \mathtt{std::vector<int>}$

Problem

A co gdy wejście się trochę komplikuje? "1+3,2*2,44-33,..." \longrightarrow std::vector<int>

W przypadku prostego wejścia wcześniejsze pomysły wystarczają... Ale gdy złożoność rośnie należy użyć rozwiązania:

- ▶ ładniejszego,
- bardziej skalowalnego,
- bardziej odpornego na błędy,
- etc.

Znane narzędzia do generacji parserów:

- ► ANTLR
- Bison
- Yacc

Znane narzędzia do generacji parserów:

- ANTLR
- Bison
- Yacc

Wady:

- kody pośrednie
- należy nauczyć się ich stosowania
- ▶ linkowanie bibliotek

Znane narzędzia do generacji parserów:

- ANTLR
- Bison
- Yacc

Wady:

- kody pośrednie
- należy nauczyć się ich stosowania
- ▶ linkowanie bibliotek

Może Boost.Spirit?

Struktura biblioteki

Biblioteka Boost Spirit składa się z 3 części:

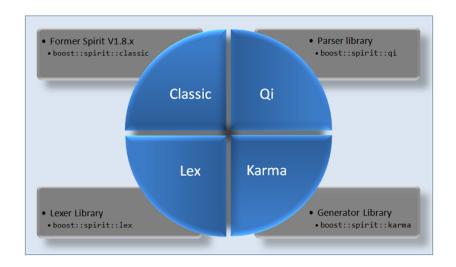
- lex do tworzenia lekserów
- qi do tworzenia parserów
- karma do formatowania danych ("odwrotność" qi)

W ramach seminarium dokładniej omówiona zostanie część qi.

Boost spirit zbudowany jest dzięki wykorzystaniu szablonów wyrażeń (przy użyciu Boost Proto). Aby w pełni wykorzystać potencjał biblioteki dobrze jest znać inne biblioteki Boost:

- Fusion,
- Phoenix.

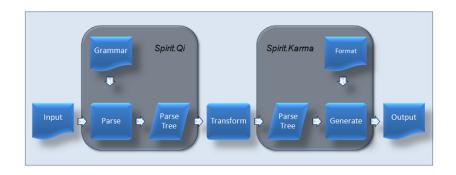
Struktura biblioteki

qi i karma - ying i yang

- ▶ qi zamienia wejście na struktry danych: "1|2|3": string $\longrightarrow [1,2,3]$: vector
- ▶ karma określa formatowanie struktur danych na wyjściu: [1,2,3]: vector → "1|2|3": string

Przepływ danych qi - karma

Gramatyki

Boost Spirit operuje na gramatykach bezkontekstowych przy użyciu rozszerzona notacja Backusa-Naura (*Extended Backus-Naur Form - EBNF*):

- typ 0 gramatyka kombinatoryczne,
- typ 1 gramatyki kontekstowe,
- typ 2 gramatyki bezkontekstowe,
- typ 3 gramatyki regularne.

Rozszerzona notacja Backusa-Naura

Notacja Backusa-Naura

Rozszerzona notacja Backusa-Naura

Qi - podstawy

Boost Spirit Qi pozwala na zdefiniowanie parsera przy pomocy notacji EBNF w kodzie C++:

Parser liczby całkowitej:

int_

Parser liczby całkowitej:

int_

Qi posiada wiele innych wbudowanych parserów:

- ▶ double_
- char_
- ▶ str

Parser 2 liczb całkowitych:

Jest to kombinacja dwóch parserów tworząca nowy parser.

Parser 2 liczb całkowitych:

Jest to kombinacja dwóch parserów tworząca nowy parser.

Parser serii liczb całkowitych:

```
*int_
```

Parser 2 liczb całkowitych:

Jest to kombinacja dwóch parserów tworząca nowy parser.

Parser serii liczb całkowitych:

Parser serii liczb całkowitych oddzielonych przecinkiem:

Prosty parser - cały kod

```
bool parse_numbers(const std::string& s)
       using qi::int_;
       using qi::phrase_parse;
5
6
7
8
9
       using ascii::space;
       std::string::iterator first = s.begin();
       std::string::iterator last = s.end();
10
       bool r = phrase_parse(
11
           first.
12
           last,
13
           int_ >> *(',' >> int_),
14
           space // parser bialych znakow
15
       );
16
       if (first != last) // nie udalo sie sparsowac calego wejscia
17
           return false:
18
       return r;
19 }
```

Prosty parser - cały kod

```
bool parse_numbers(const std::string& s)
       using qi::int_;
       using qi::phrase_parse;
5
6
7
8
9
       using ascii::space;
       std::string::iterator first = s.begin();
       std::string::iterator last = s.end();
10
       bool r = phrase_parse(
11
           first.
12
           last,
13
           int_ >> *(',' >> int_),
14
           space // parser bialych znakow
15
       );
16
       if (first != last) // nie udalo sie sparsowac calego wejscia
17
           return false:
18
       return r;
19 }
```

Pytanie

Dlaczego w definicji parsera nie używaliśmy char_?

Qi - atrybuty parsera

Każdy parser udostępnia *atrybut syntezowany* - typ "zwracany" po poprawnym parsowaniu, który reprezentuję sparsowane wejście. Na przykład:

- ▶ int_ int
- ▶ double_ double
- ▶ char_ char
- str std::string

Atrybuty złożone

A co ze złożeniem parserów? Przykłady:

Wyrażenie	Typy argumentów	Typ rezultatu
(a >> b)	a: A, b: B	tuple <a, b=""></a,>
(a b)	a: A, b: B	variant <a, b=""></a,>
(a b)	a: A, b: A	Α
*a	a: A	vector <a>
-a:	a: A	optional <a>

Atrybuty złożone - przykłady

```
Atrybutem syntezowanym

int_ >> *(char_(',') >> int_)

jest

tuple< int, vector< tuple <char, int> > >

Ale już wyrażenie:

int_ >> *(lit(',') >> int_)

ma atrybyt syntezowany:
vector<int>
```

Akcje semantyczne

Poprzedni parser dawał nam odpowiedź jedynie na pytanie "Czy wejście jest poprawnym wyrażeniem w zadanej gramatyce?".

To dość mało... Chcemy więcej! Chcemy akcji semantycznych!

Akcje semantyczne

Poprzedni parser dawał nam odpowiedź jedynie na pytanie "Czy wejście jest poprawnym wyrażeniem w zadanej gramatyce?".

To dość mało... Chcemy więcej! Chcemy akcji semantycznych!

Niech:

- P paser
- A akcja

Korzystając z operatora indeksu możemy przypisać akcję do parsera.

P[A]

Akcja A jest wywoływana po poprawnym sparsowaniu wejścia przez parser P.

Akcje semantyczne

Akcję możemy zdefiniować używając:

- wskaźnika do funkcji
- obiektu funkcyjnego
- Boost.Bind i wskaźnika do funkcji
- Boost.Bind i wskaźnika do metody
- ▶ Boost.Lambda
- Boost.Phoenix

Akcje semantyczne - przykłady

```
namespace qi = boost::spirit::qi;
   // funkcja
  void print(int const& i) {
       std::cout << i << std::endl;
   // metoda
   struct writer
9
10
     void print(int const& i) const {
           std::cout << i << std::endl;
12
13
  1:
14
   // funktor
  struct print_action
17
18
       void operator()(int const& i, qi::unused_type, qi::unused_type) const {
19
           std::cout << i << std::endl:
20
21
  };
```

Akcje semantyczne - przykłady

Mamy zadane wejście:

```
"{integer}"
```

Chcemy wypisać liczbę znajdującą się w nawiasach:

```
// wskaznik do funkcji
parse(first, last, '{' >> int_[&print] >> '}');

// funktor
parse(first, last, '{' >> int_[print_action()] >> '}');

// Boost.Bind ze wskaznikiem do funkcji
parse(first, last, '{' >> int_[boost::bind(&print, _1)] >> '}');

// Boost.Bind ze wskaznikiem do metody
writer w;
parse(first, last, '{' >> int_[boost::bind(&writer::print, &w, _1)] >> '}');

// Boost.Lambda
parse(first, last, '{' >> int_[std::cout << _1 << '\n'] >> '}');
```

Przykład - parser liczb zespolonych

Parser liczb zespolonych:

```
'(' >> double_ >> -(',' >> double_) >> ')' | double_
```

```
template <typename Iterator>
   bool parse_complex(Iterator first, Iterator last, std::complex<double>& c)
 3
      /* using boost:: ... */
 6
       double rN = 0.0:
       double iN = 0.0;
 8
       bool r = phrase_parse(first, last,
 9
           // Begin grammar
                   '(' >> double_[ref(rN) = _1]
                        >> -(',' >> double [ref(iN) = 1]) >> ')'
                   double_[ref(rN) = _1]
14
           ),
15
           // End grammar
16
           space):
18
       if (!r | | first != last) // fail if we did not get a full match
19
           return false:
20
       c = std::complex<double>(rN, iN);
       return r;
22 }
```

Magia Boost Phoenix

Zamiast ref z Boost Phoenix:

```
double_[ref(rN) = _1]
```

mogliśmy napisać:

```
struct set_double {
    double& _d;
    void operator()(double const& d, qi::unused_type, qi::unused_type) const
    {
        _d = d;
    }
    set_double(double& d) : _d(d) {}
};

u...
double_[set_double(nR)]
...
```

Przykład - lista liczb zmiennoprzecinkowych

Zamiast:
double_ >> *(',' >> double_)
możemy napisać:
double_ % ','

```
template <typename Iterator>
   bool parse_numbers(Iterator first, Iterator last, std::vector<double>& v)
3
 4
       /* using ... */
5
6
7
8
9
       bool r = phrase_parse(first, last,
              Begin grammar
10
               double_[push_back(ref(v), _1)] % ','
13
           // End grammar
14
15
           space);
16
17
       if (first != last) // fail if we did not get a full match
18
           return false;
19
       return r;
20 }
```

Przykład - lista liczb zmiennoprzecinkowych

Możemy od razy otrzymać atrybut syntezowany z parsera:

```
template <tvpename Iterator>
   bool parse_numbers(Iterator first, Iterator last, std::vector<double>& v)
 3
 4
       using qi::double_;
5
       using qi::phrase_parse;
6
7
       using qi::_1;
       using ascii::space;
8
9
       bool r = phrase parse(first, last,
10
11
               Begin grammar
               double_ % ','
14
15
16
               End grammar
18
           space, v):
19
20
       if (first != last) // fail if we did not get a full match
21
           return false:
       return r:
23 }
```

Pozostałe funkcjonalności

- definiowanie reguł gramatycznych
- definiowanie gramatyk
- struktury jako atrybut syntezowany (Boost.Fusion)
- atrybuty dziedziczone
- obsługa błędów

Zalety Boost Spirit

- ▶ korzysta ze składni C++
- wyłącznie pliki nagłówkowe
- bardzo szybka

Źródła I

Expression templates
http://en.wikipedia.org/wiki/Expression_templates

More C++ Idioms/Expression-template
http://en.wikibooks.org/wiki/More_C%2B%2B_Idioms/
Expression-template

C++ Expression Templates

http://www.angelikalanger.com/Articles/Cuj/
ExpressionTemplates/ExpressionTemplates.htm

Boost Spirit homepage http://boost-spirit.com/home/

C++ Super-FAQ https://isocpp.org/wiki/faq

Źródła II

- E. Gamma, R. Helm, R. Johnson, J. Vlissides Design Patterns
- S. Meyers
 Effective Modern C++
- A. Alexandrescu
 Modern C++ Design